

Научном вијећу Института историјских наука
Универзитета у Источном Сарајеву

Предмет: **Извјештај Комисије за избор кандидата у звање истраживач виши сарадник за ужу научну област Историја савременог доба на Институту историјских наука Универзитета у Источном Сарајеву**

Подаци о Комисији

1. Др Горан Латиновић, редовни професор, предсједник

Научна област: Хуманистичке науке

Научно поље: Историја и археологија

Ужа научна област: Историја савременог доба

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/Институт: Филозофски факултет Бања Лука

2. Др Драга Мاستиловић, ванредни професор, члан

Научна област: Хуманистичке науке

Научно поље: Историја и археологија

Ужа научна област: Историја савременог доба

Универзитет: Универзитет у Источном Сарајеву

Факултет/Институт: Филозофски факултет Пале и Институт историјских наука

3. Др Драженко Ђуровић, доцент, члан

Научна област: Хуманистичке науке

Научно поље: Историја и археологија

Ужа научна област: Историја савременог доба

Универзитет: Универзитет у Источном Сарајеву

Факултет/Институт: Филозофски факултет Пале и Институт историјских наука

Извјештај

Комисије за избор кандидата у звање истраживач виши сарадник

Биографски подаци кандидата

Мср Георгије Вулић рођен је 10. марта 1999. године у Требињу. Основну школу и гимназију завршио је у Билећи, а студије историје на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци 2022. године, с просјечном оцјеном 9,82. Био је најбољи студент Студијског програма историје и Филозофског факултета уопште, па је награђен

Златном значком Универзитета у Бањој Луци. На истом Факултету завршио је и други циклус студија историје (смјер: Национална савремена историја) 2024. године, с просјечном оцјеном 10, одбравивши мастер рад *Организациона структура и борбена дејства Херцеговачког корпуса Војске Републике Српске 1992. године* и стекавши диплому мастера историје (300 ECTS). Био је стипендиста Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске и Фонда „Др Милан Јелић”.

Радио је, на основу уговора о дјелу, у Републичком центру за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица, од 1. новембра 2022. до 31. децембра 2023. У својству стручног сарадника учествовао је у теоријској припреми документарног серијала *Истина*, који су заједнички остварили Републички центар за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица и Радио телевизија Републике Српске. У једној од емисија овог серијала говорио је о попису српских жртава Другог свјетског рата.

Учествовао је на неколико домаћих и међународних скупова и семинара, у организацији Нижњеновгородског државног лингвистичког универзитета „Н. А. Доброљубов” (18. мај 2022, на даљину - online), Балканског клуба Научног студентског друштва Московског државног института међународних односа Министарства иностраних послова Руске Федерације (18. април 2023, на даљину - online), Задужбине „Кнез Мирослав Хумски” у Требињу (7. октобар 2023), Музеја жртава геноцида у Београду (8. и 9. новембар 2023) и Института историјских наука Универзитета у Источном Сарајеву и Руског историјског друштва у Палама (12. и 13. новембар 2023). Излагао је о злочину НДХ над Србима у Пребиловцима 1941, о порицању Геноцида над Србима у НДХ, о страху од понављања геноцида над Србима као узроку стварања Републике Српске, о историјском значају Херцеговачког корпуса Војске Републике Српске и о историјским контроверзама и њиховом превазилажењу. Зборници радова са три наведена скупа (у Требињу, Београду и Палама) су у припреми.

Објавио је једну научну монографију *Борбена дејства Херцеговачког корпуса Војске Републике Српске 1992. године* (Бањалука: Републички центар за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица, 2024, 275 стр), као и приказ књиге *Предраг Лозо, Одсудна одбрана: митровданске офанзиве на источну Херцеговину 1992. и 1994*, Бањалука 2021, Српски историјски часопис, 6, 2023, стр. 211–215.

Говори руски, а служи се енглеским језиком.

Преглед научног рада кандидата

Мср Георгије Вулић објавио је научну монографију *Борбена дејства Херцеговачког корпуса Војске Републике Српске 1992. године* (Бањалука: Републички центар за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица, 2024, 275 стр). Садржај његове монографије изгледа овако:

Предговор.....	11
Трагом прошлости.....	17
Преношење рата из Хрватске на простор Херцеговине.....	23
Околности које су довеле до стварања Војске Српске Републике Босне и Херцеговине....	33
Формирање и организациона структура Херцеговачког корпуса.....	37
Силазак 13. бригаде на Дубравску висораван и деблокада дијела града Мостара на лијевој обали Неретве маја 1992. године.....	67
Операција „Чагаљ”.....	93
Битка за Подвележје.....	119
Операција одбране Требиња.....	163
Прва митровданска офанзива (хрватско-муслиманска операција „Бура”).....	195
Остала борбена дејства у зони одговорности Херцеговачког корпуса током 1992.....	227
Ослобађање Фазлагиха куле у општини Гацко.....	227
Покушај овладавања Стоцем 15. августа 1992.....	229
Борбе 1. калиновачке лаке пјешадијске бригаде за превоз Рогој и Трново.....	232
Спајање снага Херцеговачког корпуса у долини ријеке Сутјеске.....	234
Закључак.....	265
Извори и литература.....	271

При изради научне монографије, кандидат мср Георгије Вулић користио је изворе првог реда из архиве и базе података Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица, затим одговарајућу штампу и 64 библиографске јединице различите провенијенције. Сав прикупљени материјал подвргао је одговарајућој провјери, тј. унутрашњој критици, сучељавајући податке о истом догађају из разних извора и литературе. Провјерене податке груписао је у складу са њиховим садржајем, формирајући тако низ поглавља. Кандидат је показао одлично познавање методологије савремене историје, нарочито у вези са њеним завршним чином – синтезом, при чему је, и садржајно и композијски, његова књига сасвим складно написана.

Кандидат Мср Георгије Вулић дошао је до значајних резултата свог истраживања, које је изнио у научној монографији. Он је установио да је 1992. била једна од оних година у којој се историјско кретање нагло убрзало и донијело прегршт изазова и важних дешавања у Херцеговини. У условима разбијања Југославије, херцеговачки Срби били су приморани да правовремено реагују, како им се не би поновили трагични догађаји из Другог свјетског рата. Вулић тврди да је свијест о претрпљеном геноциду у Независној Држави Хрватској (1941–1945) био један од кохезивних фактора за српски народ у Херцеговини, тим прије што Југословенска народна армија није оправдала очекивања Срба у Херцеговини, па је њеним одласком остала велика празнина. Кандидат наводи да је то био један од кључних тренутака у херцеговачкој ратној драми 1992. године. У таквим околностима, Срби су формирали Херцеговачки корпус, као дио тек формиране Војске Српске Републике Босне и Херцеговине, како се Република Српска тада звала. Кандидат је

утврдио како је изгледала организациона структура Херцеговачког корпуса, а затим је знатно више пажње посветио борбеним дејствима која је он изводио током 1992. године.

Мср Георгије Вулић установио је да је први период у историји Херцеговачког корпуса био изузетно тежак, посебно због догађаја из јуна 1992. године, у којима су хрватско-муслиманске снаге успјеле да овладају долином Неретве и Брегаве, као и да заузму знатан број села на територији општине Требиње. Кандидат тврди да је стављање под контролу Подвележја и Фазлагиха Куле код Гацка било нарочито значајно за успостављање солидне линије одбране Херцеговачког корпуса, с тим да је губитак Трнова у широј зони додиром са Сарајевско-романијским корпусом, као и неуспјех при покушају ослобађања Стоца, усложнио постојећу тешку ситуацију. Вулић је посебну пажњу посветио одбрани Требиња, чија је бригада поднијела велики напор током љета и јесени 1992, успјевши да сачува главнину своје територије, упркос вишеструко бројнијем непријатељу. Кандидат је нарочиту пажњу посветио Првој митровданској бици код Невесиња у новембру 1992, током које су бројније хрватско-муслиманско снаге доживјеле тежак пораз, што представља најзначајнију побједу Херцеговачког корпуса током прве ратне године. Вулић је добро примијетио да су јединице Херцеговачког корпуса до краја 1992. године успјеле да из дефанзиве пређу на активна дејства, па закључује да је било потребно свега неколико мјесеци да од војске која се налазила у потпуном расулу настану добро организоване и дисциплиноване јединице Херцеговачког корпуса.

Имајући у виду све речено, сасвим је јасно да је научни допринос монографије мср Георгија Вулића *Борбена дејства Херцеговачког корпуса Војске Републике Српске 1992. године* веома значајан.

Испуњеност услова и оцјена научног рада кандидата

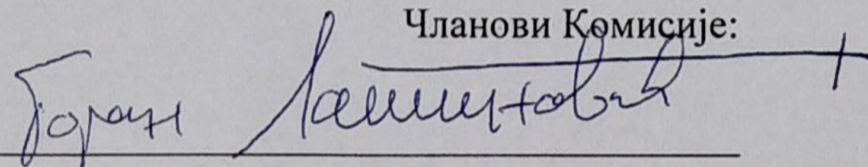
Увидом у приложену документацију, Комисија је утврдила да кандидат мср Георгије Вулић испуњава све услове за избор у звање истраживач виши сарадник, који су прописани Законом о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју Републике Српске (*Службени гласник Републике Српске*, бр. 6/12, 33/14, 66/18 и 84/19). Он је завршио други циклус студија, а и на првом и на другом циклусу студија историје имао је веома висок просјек оцјена, на првом 9,82, а на другом 10, чиме је већ као студент показао велико интересовање за историју, што је награђено високим признањем – Златном значком Универзитета у Бањој Луци. Осим тога, мср Георгије Вулић веома рано почео је да се бави озбиљним научноистраживачким радом, написавши веома запажену научну монографију и учествовавши на неколико научних скупова, на којима је имао запажена излагања. На два скупа излагао је на руском језику. Његову научну монографију карактерише досљедна примјена методологије савремене историје, уз коришћење бројних извора и релевантне литературе, чиме је веома објективно и непристрасно истражио и освијетлио један период историје Републике Српске и њене војске.

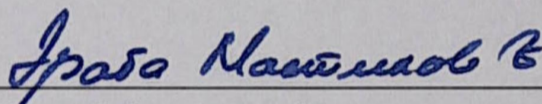
Приједлог Научном вијећу Института историјских наука

На основу свих изнесених чињеница, Комисија закључује да кандидат мср Георгије Вулић испуњава све услове прописане Законом о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју Републике Српске за избор у звање истраживач виши сарадник. Стога, Комисија има част да предложи Научном вијећу Института историјских наука Универзитета у Источном Сарајеву да кандидата мср Георгија Вулића изабере у звање истраживач виши сарадник за ужу научну област Историја савременог доба.

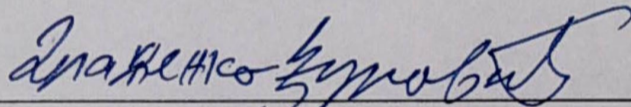
Чланови Комисије:

Др Горан Латинковић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци,
предсједник

Др Драга Мاستиловић, ванредни професор
Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву,
члан

Др Драженко Ђуровић, доцент
Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву,
члан.

Бања Лука и Источно Сарајево, 18. април 2024.